

N:o 7.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 november 1892.

— — — — Andra Kammaren — 27 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, ej mindre i anledning af Kongl. Maj:ts propositioner n:o 4, om ändring i förordningen den 3 juni 1892 angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, och n:o 6, angående beräkning af viss andel af öfverskottet å statsregleringarna för år 1890 och föregående år som en statsverkets tillgång för år 1893, än äfven angående den extra statsreglering för år 1893, som föranledes af beslutet vid det urtima riksmötet, samt rörande de för nämnda statsreglering erforderliga bevillningar.

(Särskilda utskottets utlåtanden n:is 7 och 11.)

Till Konungen.

Eders Kongl. Maj:t, som den 14 nästlidne oktober till Riksdagen aflåtit propositioner angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter m. m. samt angående ändring i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885, har i en förstnämnda dag afgifven proposition (n:o 4), under återopande af bilagdt statsrådsprotokoll öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att först omförmälda propositioner vunne Riksdagens bifall,

besluta, att § 1 i förordningen den 3 juni 1892 angående bevilning af fast egendom samt af inkomst samt § 17 i den vid samma förordning fogade instruktionen för taxeringsmyndigheterna skulle erhålla följande förändrade lydelse:

§ 1 i nämnda förordning:

»För all inom riket belägen fast egendom, hvartill ock räknas frälseränta, skall, med de undantag, som i § 4 upptagas, bevilning utgöras efter fastighetens uppskattade värde.

Denna bevilning utgår:

a) för jordbruksfastighet med sex öre för hvarje fulla ett hundra kronor samt

b) för all annan fastighet och frälseränta med fem öre för hvarje fulla ett hundra kronor af uppskattningsvärdet.»

§ 17 i instruktionen.

»Vid tillämpning af § 11 mom. 1 i bevilningsförordningen, angående befrielse från eller lindring i bevilning för inkomst af kapital eller arbete, skola så väl den behållna afkomsten utaf skattskyldig tillhörande fast egendom som ock inkomsten af sådan särskildt beskattad rörelse, som drifves i bolag eller idkas å annan ort än den, der den skattskyldige är mantalsskrifven, tagas i beräkning vid bestämmandet af hans sammanräknade årsinkomster, hvarvid i fråga om fast egendom iakttages, att inkomst af jordbruksfastighet beräknas till 6 procent och inkomst af annan fastighet till 5 procent af taxeringsvärdet. Om sålunda skattskyldig finnes i sin mantalsskrifningsort hafva t. ex. 450 kronors inkomst af kapital eller arbete samt tillika eger stadsfastighet, taxerad till 2,000 kronor, och hvilken alltså bör upptagas till 100 kronors afkomst, så att hans sammanräknade årsinkomst uppgår till 550 kronor, får väl enligt föreskriften i det ifrågavarande momentet, jemfördt med hvad ofvan sagts, sådan skattskyldig tillgodonjuta fullständig eftergift af bevilning å förstnämnda 450 kronor; hvaremot, derest den skattskyldige har 1,100 kronors inkomst af kapital eller arbete, 400 kronors inkomst af aktier samt derjemte eger jordbruksfastighet till ett taxeringsvärde af 5,000 kronor med 300 kronors deraf beräknad afkomst och således i sammanräknade årsinkomster åtnjuta tillhoppa 1,800 kronor, bevilning kommer att, utan medgifvande af något afdrag, honom påföras för hans först berörda inkomst af 1,100 kronor» o. s. v.

Härjemte har Eders Kongl. Maj:t uti en jemväl den 14 nästlidne oktober aflåten proposition (n:o 6), under åberopande af förutnämnda statsrådsprotokoll, föreslagit Riksdagen,

att, utöfver de i riksstaten för år 1893 upptagna tillgångar och inkomster, måtte såsom en statsverkets tillgång för samma år af öfverskottet å statsregleringarna för år 1890 och föregående år upptagas och beräknas ett belopp af 1,184,300 kronor.

Med anledning af dels de i förevarande båda propositioner framställda förslag, hvilka afse att bereda medel för bestridande af de kostnader, som för år 1893 skulle uppstå genom bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t i propositionerna n:is 1, 2, 3, 5, 7 och 8 föreslagit, dels ock det yttrande, statsrådet och chefen för finansdepartementet till ofvannämnda statsrådsprotokoll afgifvit i fråga om det sätt, hvarpå enligt departementschefens åsigt det genom skatteregleringen och åtgärderna för försvaret successivt uppkommande statsbehovet borde täckas, hafva inom Riksdagen väckts motioner, åsyftande:

dels att Riksdagen, för betäckande af de utgifter och den minskning i inkomster, som kunde varda en följd af antagande af Eders Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna propositioner vid innevarande urtima riksdag, måtte besluta en tilläggsbevillning för år 1893 till det belopp och under de vilkor, som kunde finnas lämpliga;

dels att Riksdagen, utom den förhöjda bevillning af jordbruksfastighet, som af Eders Kongl. Maj:t blifvit föreslagen i proposition n:o 4, samtidigt jemväl ville åtaga sig en tilläggsbevillning af fast egendom samt af inkomst till den storlek och det belopp, som efter föregången utredning kunde finnas lämpliga, dock så, att de lägst beskattade grupperna af skattskyldige, så vidt möjligt vore, måtte från denna tilläggsbevillning varda frikallade;

dels att, derest Eders Kongl. Maj:ts propositioner om ny härordning och grundskatternas afskrifning vunne Riksdagens bifall, Riksdagen måtte besluta såväl åsättande af en tilläggsbevillning för år 1893 af 50 procent, att utgå efter enahanda grunder, som den år 1879 beslutade tilläggsbevillningen utgick, som ock att uti skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes till kommande Riksdag inkomma med förslag om införande af särskild fastighets- och inkomstskatt, arfsskatt och stämpelskatt, ställda i sådant sammanhang och så afvägda, att genom dem en progressiv beskattning måtte ernås, och den större inkomsten af kapitalet måtte kunna af de för försvarets ordnande och grund-

skatternas afskrifning erforderliga skattehöjningarna träffas i proportion till sin större förmåga att bära skatter;

dels att, för den händelse det af Eders Kongl. Maj:t vid innevarande riksdag framlagda förslaget till försvarets förstärkaude af Riksdagen skulle bifallas, 8 § i förordningen angående stämpelafgiften den 5 september 1890, i hvad den anginge bouppteckning, måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»Bouppteckning skall, då den för inregistrering hos domstol företes, vara försedd med stämpel till nedannämnda belopp:

a) då arflåtaren efterlemnadt bröstarfvinge: 50 öre för hvarje fulla 100 kronor af behållningen i boet, om denna ej uppgår till 10,000 kronor; 1 krona för hvarje fulla 100 kronor af behållningen i boet, om denna uppgår till 10,000 kronor, men icke till 100,000 kronor; 2 kronor för hvarje fulla 100 kronor af behållningen i boet, om denna uppgår till 100,000 kronor, men icke till 200,000 kronor; och 3 kronor för hvarje fulla 100 kronor af behållningen i boet, om denna uppgår till 200,000 kronor eller derutöfver;

b) då arflåtaren icke efterlemnadt bröstarfvinge: dubbelt mot hvad här ofvan för hvarje fall sägs.

Befrielse från stämpel eger likväl rum, der behållningen i boet icke uppgår till 1,000 kronor; skolande för bouppteckning, som till underdomstol i stad ingifves, från det belopp, hvartill stämpeln efter nu stadgad beräkningsgrund uppgår, afdragas ett belopp, motsvarande den för bevis om bouppteckningens inlemnande och inregistrering vid domstolen bestämda lösen, äfven om på grund af gällande författning dylik lösen ej må fordras.

Såsom behållning i boet skall, der make lefver efter, anses endast hvad som återstår efter afdrag af den efterlevandes giftorätt, hvilken, ehvad den utgör mer eller mindre, bör beräknas till hälften af behållningen»;

äfvensom 19 § i ofvanberörda förordning viss förändrad lydelse;

dels att, för den händelse Riksdagen ej skulle anse sig böra godkänna sistnämnda förslag, Riksdagen måtte besluta en skrifvelse, att Eders Kongl. Maj:t, om möjligt till nästkommande Riksdag, täcktes låta utarbета och framlägga ett förslag till progressiv arfsskatt på ungefärligen samma grunder, som i berörda förslag angifvits;

dels att Riksdagen, för den händelse det af Eders Kongl. Maj:t framlagda förslaget till afskrifning af grundskatter och indelningsverk skulle af densamma godkännas, måtte i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla: att Eders Kongl. Maj:t täcktes, så fort sig göra låte,

framlägga förslag om den tilläggsbevillning, som under namn af särskild fastighetsskatt blifvit af statsrådet och chefen för finansdepartementet enligt protokollet öfver finansärenden den 14 oktober ifrågasatt; att Eders Kongl. Maj:t likaledes täcktes framlägga förslag om den tilläggsbevillning, som under namn af särskild inkomstskatt af departementschefen i samma protokoll blifvit ifrågasatt; samt att Eders Kongl. Maj:t i sammanhang dermed, jemte af departementschefen antydd revision af bevillningsförordningen, i öfverensstämmelse med Andra Kammarens beslut vid sistförflutna riksdag täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke den direkta skatt, som för närvarande utginge såsom bevillning af inkomst, skulle lämpligen kunna höjas och så ordnas, att den bestämdes att utgå med vissa procent högre för den större och lägre för den mindre inkomsten eller olika för olika slag af inkomst, äfvensom huruvida icke dervid öfriga behöfliga ändringar i bevillningsförordningen kunde vidtagas;

dels ock att Riksdagen, för den händelse det af Eders Kongl. Maj:t framlagda förslaget till afskrifning af grundskatter och indelningsverk skulle af densamma godkännas, måtte i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes, så fort sig göra låte, framlägga förslag om den ökning af stämpelskatten, som af statsrådet och chefen för finansdepartementet enligt protokollet öfver finansärenden den 14 oktober blifvit ifrågasatt.

Af denna redogörelse för de ifrågavarande motionerna framgår, att uti vissa af dem yrkats, det Riksdagen nu skulle yttra sig angående flera och viktiga delar af den finansplan, departementschefen uppgjort och Eders Kongl. Maj:t låtit komma till Riksdagens kännedom. För sin del anser också Riksdagen, att ehuru det meddelande, som från Eders Kongl. Maj:ts sida sålunda gjorts Riksdagen, icke innefattar något förslag, som omedelbart påkallar ett riksdagsbeslut, detsamma likväl bör besvaras genom ett angifvande af Riksdagens åsigt rörande ifrågavarande förslag till skattereglering, hvarigenom åsyftas att under en längre tidrymd successivt ersätta vissa förut befintliga skatteformer med nya sådana.

Lika med departementschefen anser Riksdagen det fullt riktigt samt med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att de nuvarande grundskatterna ersättas och medel till lindringar i rustnings- och roteringsbesvären anskaffas icke genom indirekta konsumtionsskatter, utan genom direkta och förmögenhetsskatter.

Hvad då angår de särskilda skatteslag, hvilka, för täckande af

de genom ökad lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna och grundskatternas afskrifning orsakade kostnaderna, synts departementschefen böra ifrågakomma, så äro dessa — förutom den höjda jordbruksfastighetsbevillningen, hvars omedelbara antagande Eders Kongl. Maj:t ifrågasatt och hvarom Riksdagen nedan yttrar sig — inkomstskatt, fastighetsskatt, arfsskatt och annan stämpelskatt.

I öfverensstämmelse med den uppfattning, som ligger till grund för hela finansplanen, anser Riksdagen särskilda, utan samband med kommunalbeskattningen anordnade, men i förhållande till hvarandra väl och rättvist afpassade skatter å inkomst och fastighet vara de skattearter, som, samtidigt ålagda och likformigt ökade, för nu afsedda ändamål i främsta rummet böra komma i fråga; och ansluter sig Riksdagen derjemte i allo till hvad departementschefen anført om önskvärdheten af att från denna höjda beskattning i möjligaste mån skona de lägst taxerade inkomstkategorierna.

Det starkare anlitaudet af den direkta beskattningen för statsbehofvens täckande, som enligt den framlagda finansplanen skulle komma att ega rum, förutsätter enligt Riksdagens åsigt oeftergiftigt en revision af bevillningsförordningens bestämmelser i syfte så väl att i allmänhet öka deras effektivitet som ock att, på sätt i statsrådsprotokollet antydts, åvägabringa en mera likformig tillämpning af förordningen samt särskildt med beskattning på ett verksammare sätt än för närvarande eger rum träffa vissa inkomstarter. Vissa af ofvan antydda motioner åsyfta emellertid jemväl, att den ifrågasatta nya inkomst- och fastighets-skatten, likasom ock den redan nu utgående inkomstbevillningen, under en eller annan form måtte så anordnas, att ej blott skattebördan för de lägst taxerade i högre grad än hittills lättades, utan äfven denna börda så fördelades, att den med ökad tyngd träffade de högre taxerade. Att sistnämnda grundsats, som i en del nyare utländska skattelagar tillämpats, vid det tillämnade revisionsarbetet bör göras till föremål för noggrann pröfning, synes Riksdagen uppenbart; men då det här gäller en för oss hittills främmande skattenorm, om hvars förmåga af verklig statsfinansiell effektivitet i vårt på mera betydande förmögenheter jemförelsevis blottade land, meningarna torde vara ganska delade, har Riksdagen lika litet funnit sig kunna förorda någon omedelbar tillämpning af samma skattenorm, som Riksdagen trott sig böra i detta sammanhang eljest närmare ingå på denna fråga. Dock har Riksdagen ansett sig böra framhålla, att det med den ifrågavarande principen åsyftade målet, eller de större förmögenheternas relativt högre beskattande, lämpligare torde kunna vinnas på andra, för den nu rå-

dande uppfattningen tör hända mindre främmande sätt, såsom exempelvis genom ett kraftigare anlitage och vidare utvecklande af vissa arter stämpelskatt.

Öfvergår Riksdagen så att granska hvad departementschefen yttrat angående sistnämnda skatteslag och främst af dem arfsskatten, så framgår af statsrådsprotokollet, att departementschefen närmast tänkt sig en sådan utveckling af denna skatt, som ingick i den för 1883 års Riksdag framlagda finansplanen. I två af de ofvan antydda motionerna har åter gjorts gällande, att arfsskatten borde anlitas för skatteregleringens genomförande i icke oväsentligen större mån, än hvad man år 1883 tänkte sig, och på sådant sätt, att det progressiva beskattningssystemet i vida högre grad, än då sattes i fråga, vunde tillämpning.

Hvad arfsskatten öfver hufvud taget angår, så lærer någon meningsskiljaktighet icke kunna råda derom, att denna skatteform synnerligen väl lämpar sig för det syfte, man genom förmögenhetsbeskattningen företrädesvis vill uppnå. Rätt anordnad, träffar den med relativt största säkerhet den verkliga förmögenheten, och den gör detta tillika under sådana omständigheter, att det för den, som får vidkännas uppoffringen, bör kännas jemförelsevis mindre tungt. Härtill kommer dess af departementschefen särskildt framhållna komplementära förmåga, som åt densamma med nödvändighet måste gifva en stor betydelse i ett system med direkta skatter.

Om således i hvarje fall, såsom departementschefen förordat, åt arfsskatten bör inrymmas en viktigare plats inom vår skattelagstiftning, än den för närvarande intager, håller Riksdagen för sin del vidare före, att nu ifrågavarande skattetitel är den, som företrädesvis lämpar sig för tillämpning af det progressiva beskattningssystemet; och Riksdagen hyser ej tvifvel, att meningarna lätt kunna ena sig om denna art af progressiv beskattning. Riksdagen anser sig således böra uttala sig icke allenast för ett kraftigare anlitage af arfsskatten, än hvad år 1883 föreslogs, utan äfven för att det förslag i ämnet, som lærer vara att från Eders Kongl. Maj:t förvänta, måtte gå i den rigtning, motionärerna förordat. Huruvida dervid steget bör tagas ut fullt så långt, som den motionär, hvilken framlagt detaljeradt förslag, tänkt sig, derom torde åter i frågans nuvarande läge något bestämdt yttrande icke böra afgifvas, medan å andra sidan måste framhållas att, om den föreslagna skatteformen vid tillämpningen icke skall råka i strid med hvad rättvisa och billighet fordra, den måste så anordnas, att icke allenast de smärre förmögenheterna fritagas, utan äfven tillbörligt afseende fästes vid andra på skatteförmågan inverkan förhållanden, såsom an-

talet delegare i sterbhuset och dylikt, äfvensom på närmare eller fjernare släktled.

Departementschefen har icke ansett nödigt att ingå i en närmare undersökning af det sätt, hvarpå en utsträckning af öfriga till stämpel-skatten hänförliga skattearter borde åvägabringas, utan i detta afseende inskränkt sig till en del antydningar. Riktigt har emellertid enligt Riksdagens mening dervid betonats, att, då de å detta område ifrågasatta nya skattearter äro främmande för vårt folks vanor, synnerlig varsamhet bör iakttagas vid deras införande. I sjelfva verket synas desamma Riksdagen böra i förhållande till förut behandlade skattetitlar tilldelas en mera tillbakaskjuten ställning, så att de åtminstone icke i någon mera afsevärd grad skulle komma till utsträckt tillämpning förr än på ett senare stadium af skatteregleringsperioden. Vid anlitaudet af ifrågavarande skatter anser Riksdagen också hänsyn böra tagas dertill, att de så anordnas, att de företrädesvis träffa sådana affärstransaktioner, som i allmänhet förekomma bland de förmögna, i hvilket fall de ock, såsom förut antydts, skulle kunna resultera i samma riktning som en progressiv inkomstskatt.

Hvad departementschefen anført derom, att mot slutet af den ifrågavarande skatteregleringsperioden skogsmedel, härledande sig från sådana genom afvittring nyligen erhållna eller inom få år disponibla skogsområden, hvilka hittills ej kunnat utgöra föremål för nämnvärd afverkning, skulle vara att i viss mån påräkna till täckande af de genom skatteregleringen uppkommande utgifterna, har icke synts Riksdagen vara af beskaffenhet att böra föranleda till någon erinran från Riksdagens sida.

Det lär icke kunna ifrågasättas, att Riksdagen här skulle ingå i någon närmare granskning af den beräkning, departementschefen anställt rörande de af honom för skatteregleringens genomförande föreslagna skatteköllornas olika afkastningsförmåga. Riksdagen vill i detta hänseende endast i största allmänhet erinra, att departementschefen vid ifrågavarande beräkning synes hafva gått till väga med stor varsamhet och att, äfven under de af honom antagna förutsättningarna, åtminstone ur vissa af dessa köllor torde kunna upphemtas icke obetydligt mera än hvad af honom nu antagits, hvarförutom naturligen, derest ofvan uttryckta mening i fråga om arfsskattens anordning vinner afseende, särskildt denna skattetitel kommer att blifva väsentligt mera gifvande.

Hvad derefter angår frågan, med hvilka tillgångar utgifterna för de föreslagna försvarsåtgärderna skulle i de årliga budgeterna täckas, så har departementschefen anmärkt, att med afseende härå icke föreläge enahanda anledning att iugå i en närmare utredning, som före-

kommit beträffande det af grundskatteafskrifningen och lindringen i rustnings- och roteringsbesväret uppkommande statsbehovet, enär förstnämnda utgifter i olikhet med afskrifnings- och lindringskostnaderna icke kunde sägas vara af den art, att vissa speciella statsinkomster borde anvisas för särskildt deras bestridande. Departementschefen har emellertid, såsom af statsrådsprotokollet framgår, antydt en del utvägar, hvilka syntes honom kunna ifrågakomma.

Ehuru Riksdagen erkänner riktigheten af departementschefens sålunda uttalade mening om försvarskostnadernas natur och följaktligen i fråga om denna del af finansplanen kan yttra sig mindre utförligt, anser likväl Riksdagen, med hänsyn såväl till den nuvarande i vårt skattesystem rådande relationen emellan direkta och indirekta skatter, äfven om beskattningen för kommunala ändamål härvid toges med i beräkning, som ock till arten och beskaffenheten af de förbrukningsartiklar, hvilka nu i en eller annan form äro underkastade beskattning, önskvärdt, att åtminstone till en början de af försvarsfrågans lösning orsakade utgifterna för försvaret icke täckas genom nya skatter på allmänna förbrukningsartiklar. Allt efter som för tillgodoseende af nu ifrågavarande statsbehof nya skatter behöfva upptagas, lära väl konsumtionsskatter i en eller annan form icke kunna undvikas, men Riksdagen anser dock, att direkta och förmögenhetsskatter för detta ändamål, i den mån sådant lämpligen ske kan, jemväl böra anlitas. I detta hänseende vill Riksdagen, som, enligt hvad nedan omförmäles, tillämpat en dylik skatteform för att möta det i följd af försvarsfrågans lösning omedelbart uppkommande behovet, äfven erinra, att enligt den uppfattning, Riksdagen ofvan gjort gällande rörande det finansiella resultatet af de för skatteregleringens genomförande närmast afsedda skattelagen, bör, med inberäkning särskildt af den ytterligare utveckling af arfsskatten, hvarom Riksdagen här ofvan sig yttrat, å ifrågavarande skattelag uppkomma ett öfverskott, som kan användas för försvarsutgifterna. Till den del nya konsumtionsskatter kunna anses böra ifrågakomma, vill Riksdagen emellertid framhålla angelägenheten deraf, att dessa skatter i möjligaste mån så anordnas, att de icke träffa sådana förbrukningsartiklar, hvilka måste anses såsom nödvändighetsvaror.

Riksdagen öfvergår nu till att yttra sig om de förslag, som föreligga angående bestridande af de i följd af skatteregleringen och försvarsåtgärderna för år 1893 uppkommande kostnader. Eders Kongl. Maj:t har beräknat dessa kostnader till 1,844,300 kronor, deraf 609,000 kronor utgöra den genom tio procents afskrifning å grundskatter, tillfälliga rotvakansafgifter samt soldat- och båtmansvakansafgifter äfvensom genom

upphörande af bevillningsafgifterna af frälseegendom och lotshemman uppkommande minskningen i statsinkomst, 456,300 kronor utgöra ökning i kostnaden för lindringen i rustnings- och roteringsbesvären samt 779,000 kronor beräknas erfordras för genomförande af värnpligtens utsträckning och dermed i sammanhang stående åtgärder. För täckande af dessa kostnader har Eders Kongl. Maj:t ansett böra tagas i anspråk dels den till 660,000 kronor beräknade afkastningen af den i Eders Kongl. Maj:ts proposition n:o 4 föreslagna höjningen af bevillningen för jordbruksfastighet, dels ock, enligt Eders Kongl. Maj:ts i propositionen n:o 6 framställda förslag, af öfverskottet å statsregleringarna för år 1890 och föregående år ett belopp af 1,184,300 kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i propositionen n:o 4 föreslagit i fråga om höjning af jordbruksfastighetsbevillningen samt i sammanhang dermed angående viss ändring i instruktionen för taxeringsmyndigheterna, hvilka förslag stå i det närmaste samband med skatteregleringsfrågan och i allo öfverensstämma med hvad vid senaste riksdagar i detta hänseende ifrågasatts, har Riksdagen ansett sig böra bifalla. Riksdagen har visserligen icke kunnat undgå att finna det ur principiell synpunkt oegentligt, att den inkomstbevillning, som ålägges egarne af jordbruksfastighet, uttages genom åsättande allenast af en högre bevillning för sådau än för annan fastighets taxeringsvärde, men då under närvarande förhållanden afgörande praktiska skäl tala för en sådan anordning, har Riksdagen ansett densamma tills vidare böra godkännas.

Riksdagen har deremot funnit sig icke böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förslag om beräkande af viss andel af öfverskottet å statsregleringarna för år 1890 och föregående år såsom en statsverkets tillgång för bestridande af nu ifrågavarande utgifter. Nämnda öfverskott synes nemligen böra reserveras till disposition af nästa lagtima Riksdag, som har att uppgöra statsregleringen för år 1894. Statsverkets af försvars- och skattefrågornas lösning uppkommande behof för år 1893 böra alltså fyllas genom ökad beskattning, och då utom ofvannämnda höjning i bevillningen för jordbruksfastighet ytterligare medel erfordras för att täcka så väl den genom afskrifning af grundskatter, lindring i rustning och rotering samt borttagande af de särskilda bevillningsafgifterna af frälseegendommar och lotshemman uppkommande minskning i statsverkets inkomster för år 1893 som de ökade utgifterna för försvaret under samma år, anser Riksdagen, med stöd af hvad ofvan blifvit yttradt, att behofvet af ökade statsinkomster för nyssnämnda år bör tillgodoses medelst en tilläggsbevillning af fastighet och af inkomst, anordnad i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den likartade bevill-

ning, Riksdagen vid föregående tillfällen sig åtagit, dock med iakttagande att de lägst taxerade inkomstkategorierna derifrån befrias.

Riksdagen får alltså anmäla:

dels, att Riksdagen — under villkor att Eders Kongl. Maj:t ej mindre godkänner de beslut Riksdagen, enligt skrifvelser n:is 1, 2 och 4 fattat dels angående förbättrad härordning, dels angående förändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, dels ock angående ändring i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna den 5 juni 1885, än äfven utfärdar lagar i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts af Riksdagen, enligt skrifvelser n:is 3 och 8, godkända propositioner dels angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter m. m., dels ock angående ändrad lydelse af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet — bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i propositionen n:o 4 föreslagit rörande ändring i § 1 af förordningen den 3 juni 1892 angående bevilning af fast egendom och af inkomst samt i § 17 af den vid samma förordning fogade instruktionen för taxeringsmyndigheterna;

dels ock att Riksdagen afslagit Eders Kongl. Maj:ts i propositionen n:o 6 gjorda framställning derom, att, utöfver de i riksstaten för år 1893 upptagna tillgångar och inkomster, måtte såsom en statsverkets tillgång för samma år af öfverskottet å statsregleringarna för år 1890 och föregående år upptagas och beräknas ett belopp af 1,184,300 kronor.

Vidare får Riksdagen, under uttalande af de åsikter, Riksdagen här ofvan gjort gällande angående den i statsrådsprotokollet för den 14 nästlidne oktober framlagda finansplan, anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes, med ledning af nämnda uttalande, låta utarbета och för Riksdagen i mån af behof framlägga förslag till den enligt samma finansplan afsedda beskattning.

Riksdagen får härefter anmäla de beslut, som Riksdagen, under förutsättning att hvad Riksdagen rörande de densamma förelagda försvars- och skattefrågorna nu beslutat vinner Eders Kongl. Maj:ts godkännande, fattat i fråga om extra statsreglering för år 1893.

Chefen för finansdepartementet har i sitt anförande till statsrådsprotokollet för den 14 nästlidne oktober meddelat, att genom eftergiften i grundskatterna och vissa bevillningsavgifter samt genom lindringen i

rustnings- och roteringsbesvären följande minskning i nedannämnda uti 1893 års riksstat upptagna inkomsttitlar skulle uppkomma, nemligen:

i grundskatt	kronor	461,000: —
» tillfälliga rotevakansafgifter	»	8,000: —
» soldatvakansafgift	»	15,000: —
» båtsmansvakansafgift	»	58,000: —
» bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	»	67,000: —
	Summa kronor	609,000: —

Riksdagen har likaledes beräknat minskningen i inkomster å omförmälda uti 1893 års riksstat upptagna titlar till de af departementschefen sålunda angifna belopp.

Förutom nyssnämnda belopp, 609,000 kronor, hafva beslutats extra ordinarie utgifter till belopp under fjerde hufvudtiteln af 1,083,850 kronor och under femte hufvudtiteln af 128,000 kronor. Det statsbehof, som i följd af den urtima Riksdagens beslut för år 1893 uppkommer, belöper sig alltså till sammanlagdt 1,820,850 kronor. Enligt Riksdagens åsigt skall, såsom af det förestående framgår, denna brist täckas dels genom den beslutade höjningen af jordbruksfastighetsbevillningen, dels ock genom tilläggsbevillning, beräknad till viss lika procent så väl å den förhöjda bevillningen för jordbruksfastighet som å bevillningen för annan fastighet och inkomst, dock med iakttagande att de lägst taxerade inkomstkategorierna derifrån befrias; och har Riksdagen i sistnämnda hänseende ansett, att dylik befrielse bör åtnjutas af alla dem, hvilka för inkomst äro taxerade till belopp understigande 800 kronor. I enlighet med hvad departementschefen antagit, har vidare den genom höjningen af jordbruksfastighetsbevillningen uppkommande statsinkomsten synts Riksdagen kunna beräknas till 660,000 kronor. Genom tilläggsbevillningen skulle alltså behöfva upptagas 1,160,850 kronor; och har Riksdagen på grund af verkställda beräkningar funnit, att detta belopp, med iakttagande af nyssnämnda befrielse för dem, som för inkomst äro taxerade till belopp understigande 800 kronor, kan erhållas genom en tilläggsbevillning af trettio öre för bevillningskrona.

Riksdagen, som ansett uppenbart, att någon särskild godtgörelse åt dem, hvilka med debitering, uppbörd och redovisning af detta särskilda skattebidrag få befatning, icke kan ifrågakomma, får alltså an-

mäla, att Riksdagen ej mindre beräknat den genom höjningen af jordbruksfastighetsbevillningen för år 1893 inflytande statsinkomsten till ett belopp af 660,000 kronor än äfven, till betäckande af det härefter återstående, genom de vid den urtima riksdagen fattade besluten uppkommande statsverksbehofvet för år 1893, 1,160,850 kronor, åtagit sig en särskild tilläggsbevillning för samma år af trettio öre för bevillningskrona, att utan sammanblandning med den allmänna bevillningen utgå såväl å den förhöjda jordbruksfastighetsbevillningen som å bevillningen för annan fastighet och inkomst, dock så, att de, hvilka för inkomst äro taxerade till belopp understigande 800 kronor, skola från tilläggsbevillningens utgörande vara befriade; börande denna tilläggsbevillning på enahanda sätt som den allmänna bevillningen af vederbörande vid de under år 1894 infallande uppbördsstämmor uppbäras samt i behörig ordning redovisas.

I sammanhang härmed får Riksdagen öfverlemna bilagda af Riksdagen beslutade förordning angående ifrågavarande tilläggsbevillnings utgörande, med anhållan, det Eders Kongl. Maj:t täcktes låta densamma till allmän efterrättelse kungöra.

Slutligen får Riksdagen likaledes öfverlemna bifogade af Riksdagen godkända tillägg till riksstaten för år 1893.

Stockholm den 27 november 1892.

Med undersåtlig vördnad.

Förordning

angående utgörande af en särskild tilläggsbevillning för år 1893.

Svenska Folkets vid urtima riksmöte i Stockholm nu församlade ombud göra veterligt, att Riksdagen såsom bidrag till fyllande af statsverkets behof för år 1893 beviljat en särskild tilläggsbevillning af 1,160,850 kronor att, utan sammanblandning med den allmänna bevillningen, på grund af nämnda års bevillningstaxering utgå med trettio öre för bevillningskrona så väl å bevillningen för jordbruksfastighet, sådan denna bevillning blifvit vid det urtima riksmötet bestämd, som å bevillningen för annan fastighet och inkomst, dock så att de, hvilka för inkomst äro taxerade till belopp understigande 800 kronor, skola från tilläggsbevillningens utgörande vara befriade; börande denna tilläggsbevillning på enahanda sätt som den allmänna bevillningen af vederbörande vid de under år 1894 infallande uppbördsstämmor uppbäras samt i behörig ordning redovisas.

Tillägg till riksstaten för år 1893.

Tilläg till Riks-

	Kronor.	ö.
Inkomster.		
Förhöjning i bevillning för jordbruksfastighet	660,000	—
Tilläggsbevillning	1,160,850	—
Summa	1,820,850	—

staten för år 1893.

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Extra ordinarie utgifter.				
Anslag till betäckande af den minskning i nedannämnda uti 1893 års riksstat upptagna inkomstitlar, som uppkommer genom den för samma år beslutade eftergift i grundskatterna och vissa bevillningsafgifter samt genom lindring i rustnings- och roteringsbesvären, nemligen:				
i grundskatt	461,000	—	609,000	—
i tillfälliga rotevakansafgifter	8,000	—		
i soldatvakansafgift	15,000	—		
i båtsmansvakansafgift	58,000	—		
i bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	67,000	—		
Fjerde hufvudtiteln.				
Generalitetsstaten	2,780	—	1,083,850	—
Kavalleri- och infanteriregementena	920	—		
Artilleriet	124,000	—		
Fortifikationen	21,500	—		
Trängen	6,000	—		
Intendenturcorpsen	13,500	—		
Reservbefälet	5,000	—		
Beväringsmanskapets vapenöfningar	467,150	—		
Lindring i rustnings- och roteringsbesvären	443,000	—		
Femte hufvudtiteln.				
Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför	114,700	—	128,000	—
Lindring i rustnings- och roteringsbesvären	13,300	—		
	Summa		1,820,850	—